

STICHTING PHYSICA

(opgericht 24 december 1948)

Jaarverslag 2023 - Stichting Physica

De Stichting Physica is een stichting zonder winstoogmerk en heeft als doel de bevordering van de belangen van de natuurkunde in Nederland. Zij doet dat door:

- het instellen en beheren van fondsen ten behoeve van de uitgave en de verspreiding van wetenschappelijke tijdschriften en publicaties op fysisch en verwant gebied;
- subsidiëring van de Nederlandse Natuurkundige Vereniging (NNV) zodat deze haar werk ten behoeve van de bevordering van de natuurkunde kan uitvoeren;
- subsidiëring van andere activiteiten die het bevorderen van de natuurkunde dienen;
- het instellen en ondersteunen van bijzondere leerstoelen voor hoogleraren aan Nederlandse universiteiten;
- het toekennen, samen met de Nederlandse Natuurkundige Vereniging, van de Physicaprijs aan een uitmuntend natuurkundige.

Dit jaarverslag geeft een overzicht van hetgeen in 2023 door Stichting Physica is gedaan.

Samenstelling bestuur

Het Algemeen Bestuur (AB) van de Stichting Physica vergadert twee maal per jaar. In 2023 waren er bestuursvergaderingen op 28 juni en 20 november. De junivergadering vond plaats in Grand Hotel Karel V in Utrecht, de novembervergadering was in Huize Molenaar in Utrecht.

De penningmeester, Piet Mulders, heeft aangegeven dat hij wil stoppen met het bestuurswerk per 1 januari 2024. In de bestuursvergadering in november heeft het bestuur Piet Mulders bedankt voor zijn uitstekende werk voor de stichting en heeft het bestuur Miriam Blaauboer welkom geheten als nieuwe penningmeester.

Ook de voorzitter Jasper Knoester heeft in 2023 aangegeven dat hij zijn rol wil overdragen. Naar een nieuwe voorzitter wordt nog gezocht. Gedurende die periode is Jasper Knoester bereid gebleken aan te blijven als voorzitter. We verwachten een nieuwe voorzitter te kunnen benoemen in de tweede helft van 2024.

Aan het einde van 2023 liep de bestuurstermijn van Hella Snoek af. Hella is bereid om een nieuwe termijn te aanvaarden, en aldus is besloten in de zomervergadering. Deze benoeming is daarmee verlengd voor 4 jaar.

Ondersteuning bestuur

Ook in 2023 werd het bestuur van Stichting Physica ondersteund door het NNV-bureau. Op deze manier worden de taken van het DB verlicht. Het centrale emailadres is info@physica.nl. De ondersteuning door het NNV-bureau bestaat uit:

- beheer info@physica.nl en doorsturen van informatie;
- beheer www.physica.nl;
- opstellen jaarverslagen, brieven, agenda's en notulen;
- vastleggen van data voor vergaderingen;
- bijhouden archief (papier en digitaal);
- aanleveren informatie aan accountant.

In de bestuursvergadering in november 2023 heeft het bestuur afscheid genomen van Noortje de Graaf die deze ondersteuning jarenlang gegeven heeft.

In het vierde kwartaal van 2023 zijn deze taken door de secretaris en de penningmeester van de stichting uitgevoerd. Het ligt in de bedoeling dat de bureauondersteuning per medio 2024 weer over zal gaan naar het NNV-bureau.

Physicaprijs

De Physicaprijs 2023 is toegekend aan Nynke Dekker, hoogleraar Moleculaire Biofysica aan het Kavli Institute of Nanoscience van de Technische Universiteit Delft. De prijs komt haar om meerdere redenen toe. Nynke Dekker heeft binnen de moleculaire biologie innovatieve fysische methoden uitgevonden en ontwikkeld, die ze toepast op actuele vraagstukken bij het kopiëren van DNA en RNA moleculen. Prof. Dekker speelt een internationaal leidende rol in de biofysica en is één van de bekende Nederlandse gezichten in dit veld. Als lid van de KNAW en met een veelheid aan bestuurlijke functies en taken, draagt Nynke Dekker bij aan de ontwikkelingen van de biofysica en van de natuurkunde in het algemeen en aan de zichtbaarheid daarvan in onze samenleving.

Nynke Dekker heeft op 26 mei 2023 de Physicalezing uitgesproken tijdens FYSICA 2023 op de Technische Universiteit Delft en ze heeft over haar werk gepubliceerd in het Nederlands Tijdschrift voor Natuurkunde van augustus 2023.

Tijdens de novembervergadering werd bekend dat de Physicaprijs 2024 aan Florian Schreck is toegekend. De jury bestond uit Jasper Knoester (voorzitter Stichting Physica), Christa Hooijer (NNV-voorzitter) en Ronald Hanson (laureaat in 2022).

KHMMW prijzen voor Jong Talent

Ook in 2023 ontvingen weer acht jonge natuurkundetalenten een aanmoedigingsprijs van de Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen (KHMMW). Het betrof acht eerstejaarsstudenten natuurkunde aan een universiteit.

Leerstoelen

Met de leerstoelen die de Stichting Physica instelt, wil zij nieuwe gebieden binnen de natuurkunde en binnen het uitstralingsgebied van de natuurkunde tot ontwikkeling brengen. Uitgangspunt is dat genoemde leerstoelen bij voldoende succes worden opgenomen in het reguliere portfolio van de universiteiten. Deze bijzondere leerstoelen bestaan bij voorkeur niet langer dan vijf jaar, tenzij er een goede reden is voor een eenmalige verlenging en de betreffende universiteit deze ten volle ondersteunt.

In 2023 waren de volgende leerstoelen namens Stichting Physica ingesteld:

- Biofysica van complexe cellulaire systemen, dr. M.H.P. Kole, Universiteit Utrecht per 1 mei 2014, verlengd in 2019 en zal worden beëindigd in 2023.
- Sustainable Energy Technology, dr. B. van der Zwaan, Universiteit van Amsterdam per 1 mei 2014 en verlengd in 2019. In de bestuursvergadering in november 2023 is het verzoek van de universiteit besproken tot een uitzonderlijke tweede herbenoeming. Het bestuur heeft daarmee ingestemd. Deze benoeming is daarna verlengd tot 1 mei 2029.

Contract met Elsevier

Sinds 1 januari 2014 heeft Stichting Physica een vast contract met Elsevier waarin de jaarlijkse betaling is vastgelegd. In het contract wordt een vast bedrag per jaar genoemd dat voor de inflatie wordt gecorrigeerd. Het contract was ook in 2023 van kracht.

Subsidies

Ook in 2023 zijn diverse subsidies door het bestuur van Stichting Physica verleend. De grootste subsidie was de subsidie aan de NNV. Voor een compleet overzicht van subsidies wordt verwezen naar het financieel jaarverslag van 2023.

Startkapitaal

Stichting Physica is opgericht in 1948 en bestond in 2023 dus 75 jaar. Een groot deel van het kapitaal van Stichting Physica is verworven op 1 juli 1985, toen Elsevier Science Publishers BV een bedrag van 1.250.000 gulden overmaakte in verband met de eigendomsoverdracht van de titel Physica.

Beleggingsbeleid

Het vermogen van Stichting Physica is gedeponereerd bij de ABNAMRO-bank. Het vermogen wordt beheerd door de penningmeester van de Stichting in samenspraak met DB en AB. De inkomsten uit dit vermogen worden ingezet voor de doelstellingen van de stichting. Het vermogen van de stichting is verdeeld over aandelen, obligaties en liquiditeiten (spaarrekeningen) waarbij met adviseurs van de bank in overeenstemming met de doelstellingen van de stichting en een door het bestuur geaccordeerd beleggingsprofiel wordt gehanteerd. Per jaar is er meerdere malen overleg tussen bank en de penningmeester van Stichting Physica, waarbij o.a. het beleggingsprofiel ter sprake komt.

De Stichting Physica is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), die niet actief geld of goederen werft en haar vermogen of de opbrengsten van dat vermogen aan haar doelstellingen besteedt.

AVG

Sinds 25 mei 2018 geldt de Europese privacywetgeving AVG (Algemene verordening gegevensbescherming). Omdat het NNV-bureau de bureauzaken voor Stichting Physica uitvoert, is er een verwerkersovereenkomst met de NNV afgesloten.

WBTR

De Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR) is per 1 juli 2021 in werking getreden. Stichting Physica heeft zich ingespannen om te voldoen aan de wet door het werkboek dat wordt aangeboden via <https://wbtr.nl/> door te nemen en op te volgen. Er is vanaf 2022 aanvullend gewerkt aan een Code Goed Bestuur voor Stichting Physica. Deze code is in de zomervergadering door het Algemeen Bestuur goedgekeurd en daarna gepubliceerd op de website van de stichting.

Vooruitzichten voor 2024

Het is de bedoeling om in 2024 op dezelfde voet voort te gaan en ingezette initiatieven te realiseren.

Het bestuur van Stichting Physica
10 juli 2024

Dr. M. Blaauboer
Penningmeester

Prof. dr. J. Knoester
Voorzitter

Dr. J.A.M.M. van Haaren
Secretaris